

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3To/11/2020
Identifikačné číslo spisu: 9513100040
Dátum vydania rozhodnutia: 14.04.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Kostolanská
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:9513100040.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Serbovej a sudcov JUDr. Ivetty Macejkovej, PhD., LL.M. a JUDr. Petra Kaňu, na neverejnom zasadnutí konanom 14. apríla 2021 v Bratislave, v trestnej veci obžalovaného O.. W. L. pre účasť vo forme pomoci k prečinu nepriamej korupcie podľa § 21 ods. 1 písm. d), § 336 ods. 1 Trestného zákona, o odvolaní obžalovaného O.. W. L. proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, sp. zn. PK-1T/8/2013 zo 6. júla 2020, takto

rozhodol:

Podľa § 316 ods. 3 písm. c) Trestného poriadku z r u š u j e napadnutý rozsudok v celom rozsahu a vec v r a c i a súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Odôvodnenie

Rozsudkom Špecializovaného trestného súdu v Pezinku (ďalej len „Špecializovaný trestný súd“) zo 6. júla 2020, sp. zn. PK-1T/8/2013 (v poradí tretím) bol obžalovaný O.. W. L. uznaný za vinného zo spáchania prečinu nepriamej korupcie podľa § 336 ods. 1 Trestného zákona na tom skutkovom základe, že

- ako obhajca A.. U. R. W. K. pri stretnutiach s ňou na pojednávaníach konaných dňa 5. augusta 2011 na Okresnom súde Prešov, dňa 26. októbra 2011 na Krajskom súde Prešov, ako aj na stretnutiach s ňou v Ústave na výkon väzby v Prešove v dňoch 30. augusta 2011, 18. októbra 2011, 25. októbra 2011 a 9. novembra 2011 požadoval od nej úplatok v sume XX.XXX až XX.XXX € pre S. U. za to, aby tento po podaní dovolania proti rozsudku Krajského súdu Prešov z 26. októbra 2011, sp. zn. 1To/90/2011, ktorým bol zrušený rozsudok Okresného súdu Prešov z 5. augusta 2011, sp. zn. 32T/22/2010, ktorým bola A.. U. R. W. K. odsúdená za zločin podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 3 písm. a) Trestného zákona a iné na trest odňatia slobody vo výmere 8 rokov a 6 mesiacov, pôsobil na S., ktorí budú rozhodovať o dovolaní odsúdenej A.. K. tak, aby rozhodli v jej prospech, pričom túto požiadavku o úplatku zopakoval aj 14. decembra 2011 v Košiciach v kaviarni hotela A. pri osobnom stretnutí s O. G., ktorý bol poverený A.. K. na obstaranie finančných prostriedkov na úplatok.

Za to Špecializovaný trestný súd uložil obžalovanému O.. W. L. podľa § 336 ods. 1 Trestného zákona a

§ 38 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona s použitím § 36 písm. j) Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 8 (osem) mesiacov; podľa § 49 ods. 1 písm. a) Trestného zákona Špecializovaný trestný súd obžalovanému výkon trestu podmienične odložil.

Zároveň Špecializovaný trestný súd obžalovanému O.. W. L. podľa § 50 ods. 1 Trestného zákona určil skúšobnú dobu na 1 (jeden) rok.

Podľa § 56 ods. 1 Trestného zákona Špecializovaný trestný súd uložil obžalovanému O.. W. L. peňažný trest vo výmere 3.000,- € (tritisíc eur) a podľa § 57 ods. 3 Trestného zákona ustanovil pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený, náhradný trest odňatia slobody vo výmere 8 (osem) mesiacov.

Špecializovaný trestný súd podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona uložil obžalovanému O.. W. L. aj trest zákazu činnosti vykonávať advokátske povolanie na dobu 4 (štyroch) rokov.

Rozsudok Špecializovaný trestný súd odôvodnil tým, že kontakt medzi A.. U. R. W. K. a ňou zvoleným obhajcom O.. W. L. aj v dňoch vyplývajúcich z obžaloby je nespochybniteľný. Z telefonických hovorov medzi O.. W. L. a O. G. je zrejmé, že sa v decembri 2011 stretávali na tom istom mieste, rovnako ako je najmä zo zvukových záznamov nesporné, že najprv hovorili o sume XX.XXX Eur, následne sa suma ustálila na XX.XXX Eur. Za nesporné zo svedeckých výpovedí A.. U. R. W. K. a O. G., ktorí vypovedali pod prísahou nezávisle od seba, považoval Špecializovaný trestný súd aj množstvo rozhovorov medzi O.. W. L., Mgr. U. R. W. K., O. G. a čiastočne aj B. P., v rámci ktorých riešili otázku podania dovolania. Obhajoba sa nepodarilo spochybniť výpoveď uvedených svedkov, rovnako ako ani vyjadrenia O.. W. L. a svedkyne K. M., ktoré nevyvrátili pravdivosť ich výpovedí. Špecializovaný trestný súd poukázal i na tvrdenia obžalovaného O.. W. L. v jeho prvej záverečnej reči, ktoré ho viedli k záveru, že samotný obžalovaný v určitom čase nezisteným spôsobom zistil, že je objektom prípadného sledovania, alebo odpočúvania a teda sám priznal svoje kontakty na príslušníkov tajných služieb. Zároveň sa obžalovaný JUDr. W. L. vyjadril v tom zmysle, že advokát, ktorý nesľúbi vybavenie veci na súdoch Slovenskej republiky sa k plnomocenstvu nedostane. Špecializovaný trestný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že síce sa nejedná o priznanie obžalovaného O.. W. L., ale takéto tvrdenie ho utvrdilo v tom, že obžalovaný sa s korupčnou praxou stretol a voči nej sa neohradil. Ďalej uviedol, že i keď majú A.. U. R. W. K. a O. G. kriminálnu minulosť, táto skutočnosť sama o sebe nespôsobuje nedôveryhodnosť ich výpovedí. Špecializovaný trestný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia poukázal na skutočnosť, že zo zvukových záznamov a prepisov SMS správ vyplýva, že obžalovaný O.. W. L. bol pri obhajovaní O. G. najskôr priateľský a srdečný. Keď však obžalovaný zistil, že O. G. môže byť policajným agentom, a môže byť sledovaný a odpočúvaný, odmietol s O. G. komunikovať a doručil A.. U. R. W. K. vyúčtovanie právnych služieb. Špecializovaný trestný súd sa s obsahom uvedeného vyúčtovania oboznámil, uviedol však, že je veľmi ťažké ho vyhodnotiť. Vyúčtovanie právnych služieb sa v piatich bodoch týkalo zastupovania plnoletej dcéry Mgr. U. R. W. K.. Súd považoval za nelogické predloženie vyúčtovania právnych služieb osobe, ktorá je vo výkone relatívne dlhodobého trestu odňatia slobody a nie jej plnoletej dcére. Špecializovaný trestný súd sa nezaoberal s výsledkami z tzv. vyšetrenia na detektore lži, pretože sa nejedná o procesne relevantný dôkaz, zvukové záznamy a prepisy SMS správ označil za zákonne vykonané, v súvislosti s čím dospel k záveru, že výpovede svedkov A.. U. R. W. K. a O. G. sú pravdivé a O. G. podľa jeho názoru nezapríčinil vznik protiprávnej situácie. Špecializovaný trestný súd dal obžalobe za pravdu, že najmä telefonické hovory medzi O.. W. L. a neznámou ženou (ktorá podľa názoru súdu nebola vo veci zainteresovaná a neprovokovala ho) z 25. a 26. apríla 2012 nasvedčujú výraznej zmene správania obžalovaného, v porovnaní s telefonickým hovorom z 23. apríla 2012. Najskôr neznámej žene sľuboval peniaze, keď niečo vyjde, následne však nadával na pomery. Obžalovaný O.. W. L. nedokázal zodpovedať otázku súdu čo mu malo vyjsť, aby sa dostal k veľkej sume peňazí. Až dňa 5. mája 2012 odovzdal vo väznici v Prešove vyúčtovanie, ktoré však nekorešpondovalo so sumou XX.XXX Eur, o ktorej sa nepochybné hovorilo. Doplnené dokazovanie (výsluch vyšetrovateľa a operatívneho pracovníka NAKA a prečítané listiny), po druhom zrušení rozsudku Špecializovaného trestného súdu, skutkový stav nezmenilo, práve naopak potvrdilo ho a nespochybnilo ani činnosť agenta O. G.. Opäť sa potvrdilo, že

O. G. konal na základe zákonného rozhodnutia súdu, neprekročil tzv. zákonný rámec a nepotvrdilo sa, že by sa dopustil tzv. provokácie s cieľom vyvolať protiprávny stav, ktorý podľa názoru súdu existoval dlhodobo, ešte pred jeho ustanovením. Z výpovede svedkyne W. Z., ktorá pre obžalovaného O.. W. L. pracovala a mali priateľský vzťah sa potvrdilo, že práve s ňou mal inkriminovaný telefonický rozhovor. Organizácia T. S. mala voči W. Z. dlh, ktorý mohol aspoň čiastočne uhradiť obžalovaný, neobjasňuje to však obsah ich telefonického rozhovoru z 23. apríla 2012, ani čo konkrétne malo vyjsť. Špecializovaný trestný súd vyhodnotil druhú výpoveď svedka O. G. uskutočnenú na hlavnom pojednávaní za rozsiahlu, presvedčivú a zrozumiteľnú. I napriek črtám jeho osobnosti vyplývajúcim zo znaleckého posudku a veľkému časovému odstupu, svedkovi O. G. uveril.

Špecializovaný trestný súd na základe vyššie uvedených skutočností a vyhodnotení dôkazov dospel k záveru, že skutok sa stal tak, ako je ustálený vo výrokovej časti rozsudku a spáchal ho obžalovaný O.. W. L.. Skutok však na základe vykonaného dokazovania upravil v tom zmysle, že O.. W. L. požadoval sumu XX.XXX Eur pre S.. (ďalej len „Najvyšší súd SR" alebo „odvolací súd") O.. U. I., s ktorým sa poznali, mali priateľský vzťah a stretávali sa. Z vykonaného dokazovania však nevyplývalo, že by sudca O.. U. I. vedel o tom, že obžalovaný O.. W. L. pre neho takú čiastku požaduje. Špecializovaný trestný súd sa tak nestotožnil s právnou kvalifikáciou z obžaloby, podľa ktorej mal obžalovaný spáchať účasť vo forme pomoci k prečinu nepriamej korupcie podľa § 21 ods. 1 písm. d) Trestného zákona k § 336 ods. 1 Trestného zákona. Z vykonaného dokazovania vyplývalo, že obžalovaný O.. W. L. iadal a nechal si sľúbiť úplatok pre inú osobu, ktorú poznal, nebola však preukázaná vedomosť tejto osoby o jeho konaní. Z uvedeného dôvodu Špecializovaný trestný súd právne kvalifikoval konanie obžalovaného O.. W. L. v zmysle ustanovenia § 336 ods. 1 Trestného zákona, konajúceho v priamom úmysle podľa § 15 písm. a) Trestného zákona a motívom jeho konania bola ziskuchtivosť.

Obžalovaný O.. W. L. nebol v minulosti súdne trestaný, v mieste bydliska nie sú na neho sťažnosti, dopustil sa iba dopravných priestupkov. Pri rozhodovaní o druhu a výmere trestu Špecializovaný trestný súd obligatórne posúdil existenciu jednej poľahčujúcej okolnosti (obžalovaný viedol riadny život) a žiadnej priťažujúcej okolnosti. Špecializovaný trestný súd uložil obžalovanému trest odňatia slobody v dolnej polovici trestnej sadzby, výkon trestu mu podmienene odložil na najkratšiu skúšobnú dobu, čo však kompenzoval peňažný trest vo výmere jednej desatiny požadovaného úplatku a to z dôvodu, že obžalovaný sa pokúšal získať majetkový prospech. Súčasne ustanovil náhradný trest odňatia slobody primeraný k sume peňažného trestu pre prípad, že obžalovaný peňažný trest úmyselne zmari. Nakoľko bol obžalovaný O.. W. L. odsúdený v súvislosti s činnosťou advokáta, uložil mu Špecializovaný trestný súd aj trest zákazu činnosti vykonávať advokátske povolanie vo výmere strednej trestnej sadzby. Všetky uložené tresty v zmysle pokynu odvolacieho súdu Špecializovaný trestný súd primerane znížil, nevidel však dôvod na zníženie peňažného trestu, nakoľko považuje osobu obžalovaného za solventnú.

Špecializovaný trestný súd v rámci odôvodnenia svojho rozhodnutia uviedol, že neakceptoval ospravedlnenie neprítomnosti obžalovaného O.. W. L. na termín hlavného pojednávania 6. júla 2020, pretože akceptoval jeho prvú žiadosť o odročenie hlavného pojednávania, aby mu umožnil predniesť záverečnú reč a posledné slovo, následne sa situácia zopakovala v čase ochrany pred pandemickým ochorením. Špecializovaný trestný súd má za to, že v prípade ak by si osvojil lekárske potvrdenie, na základe ktorého obžalovaný žiadal termín hlavného pojednávania odročiť, viedlo by to k odročeniu až o jeden rok v situácii, kedy záverečné reči predniesli prokurátor ako aj obhajcovia obžalovaného. Súd vyhodnotil ospravedlnenie obžalovaného ako jasnú obštrukciu s cieľom dosiahnuť znalecké dokazovanie ohľadom svojho zdravotného stavu a to i na základe toho, že obžalovaný mal v danom čase štyri advokátske kancelárie, ktoré by pri veľmi zlom zdravotnom stave nemohol prevádzkovať a spoločne s obhajcom O.. A. mali o termíne hlavného pojednávania vedomosť a jeho konanie smerovalo k zabráneniu vyhláseniu rozsudku. Na základe uvedeného dospel Špecializovaný trestný súd k záveru, že vo veci je možné rozhodnúť aj bez uplatnenia práva na záverečnú reč a posledného slova zo strany obžalovaného O.. W. L..

Dňa 9. júla 2020 bolo Špecializovanému trestnému súdu doručené odvolanie obžalovaného O.. W. L., prostredníctvom obhajcu JUDr. Martina Vasiľa, advokát v Košiciach, proti rozsudku Špecializovaného

trestného súdu zo 6. júla 2020, sp. zn. PK-1T/8/2013 v celom rozsahu, proti všetkým jeho výrokom.

Obžalovaný O.. W. L. podané odvolanie odôvodnil dodatočne písomným podaním doručeným Špecializovanému trestnému súdu 31. augusta 2020 prostredníctvom obhajcu JUDr. Martina Vášiľa, pričom uviedol, že svoje odvolanie proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu zo 6. júla 2020, sp. zn. PK-1T/8/2013 odôvodňuje ustanovením § 321 ods. 1 písm. a), b), c), d) Trestného poriadku, pretože je dôvod na jeho oslobodenie spod obžaloby. Rozhodnutie Špecializovaného trestného súdu je podľa názoru obžalovaného založené na neúplných skutkových tvrdeniach a na nezákonne získaných dôkazoch. Špecializovaný trestný súd sa neriadil právnym názorom a pokynmi Najvyššieho súdu SR a opätovne sa nevysporiadal s argumentáciou obhajoby.

Ohľadom dôveryhodnosti výpovede svedkyne A. U. R. W. K. obžalovaný uviedol, že Špecializovaný trestný súd založil jeho vinu na dvoch pochybných svedeckých výpovediach a skutočnosťami, ktoré svedčia v prospech obžalovaného sa vôbec, alebo nie dostatočne zaoberal a to i napriek tomu, že Najvyšší súd SR vo svojom uznesení z 15. novembra 2017 konštatoval, že je potrebné vysporiadať sa s otázkou sklonu k fabulácii u svedkyne A. U. R. W. K. a to formou znaleckého skúmania, čo navrhovala i obhajoba. Špecializovaný trestný súd tomuto návrhu nevyhovel z dôvodu, že podľa jeho názoru znalecký posudok Z.. W. S. obsahuje odborné závery, ktoré sú pre rozhodnutie dostatočné. V súvislosti s uvedeným obžalovaný uviedol, že doposiaľ nebolo preukázané, že by žiadal peniaze na úplatok od A. U. R. W. K. v úmysle sám seba obohatiť, prípadne obohatiť inú osobu. O. G. je taktiež len nepriamy svedok, s informáciami od A. U. R. W. K., z čoho vyplýva, že dôkazná situácia je postavená výlučne na tvrdení tejto svedkyne. O nepoužiteľnosti jej výpovede svedčia i závery znaleckého posudku znalkyne Z.. W. S., PhD č. XX/XXXX zo 17. apríla 2019 (i keď v zmysle inštrukcii Najvyššieho súdu SR mal byť duševný stav A. U. R. W. K. posúdený znaleckým ústavom) o sklonoch ku klamstvám, čo svedčí o jej nedôveryhodnosti. Počas posledného roka sa svedkyňa A. U. R. W. K. snažila obžalovaného kontaktovať, o čom boli doložené dôkazy a táto skutočnosť vyvoláva otázky ohľadom jej motivácie poškodiť obžalovanému O.. W. L.. Špecializovaný trestný súd v tomto smere nevykonal žiadne ďalšie dokazovanie, ani sa s uvedenou skutočnosťou v odôvodnení svojho rozhodnutia nevysporiadal. Obžalovaný tvrdí, že v súdnom spise sú dôkazy potvrdzujúce, že osoby o ktorých A. U. R. W. K. tvrdila že existujú a sú ochotné jej poskytnúť peniaze, nikdy neboli zamestnancami žiadnej banky a je otázne či vôbec existujú. Svedkovia potvrdili, že svedkyňa A. U. R. W. K. klamala aj o komunikácii s pánom D. a s pani M., ktorí jej vraj boli ochotní poskytnúť peniaze. Títo svedkovia na hlavnom pojednávaní potvrdili aj to, že o úplatku nemali od A. U. R. W. K. ani od obžalovaného žiadne informácie. Špecializovaný trestný súd i napriek názoru Najvyššieho súdu SR opätovne založil vinu obžalovaného na výpovedi jedného, preukázateľne nedôveryhodného svedka, ktorý je podľa znaleckého dokazovania psychicky labilnou osobou a nerešpektoval tak zásadu in dubio pro reo. Vzhľadom na dôkazný stav nemožno podľa obžalovaného ani len konštatovať, že sa skutok stal. Špecializovaný trestný súd neprihliadal na obhajobou predložené odborné vyjadrenie Z.. A. M., ktorý sa vyjadril k záverom znalkyne vo vzťahu k A. U. R. W. K. a zamietol návrh obhajoby na kontrolný znalecký posudok ústavom. Dôveryhodnosť tejto svedkyne založil súd na tom, že bola vypočutá pod prisahou s odstupom dvoch rokov a jednalo sa o celodenný výsluch. Obžalovaný takýto prístup súdu k dôveryhodnosti výpovede svedka považuje za formalistický a mechanický.

K dôveryhodnosti svedeckej výpovede svedka O. G. obžalovaný vo svojom odvolaní odkázal na znalecký posudok č. XX/XXXX zo 17. apríla 2020, vypracovaný Z.. W. S., v ktorom znalkyňa konštatovala, že svedok O. G. disponuje sklonmi k fabulácii a ku skresľovaniu výpovede. Výpoveď uvedeného svedka je tak vo svetle znaleckej výpovede podľa názoru obžalovaného nutné považovať za nedôveryhodnú a tak nepoužiteľnú ako usvedčujúci dôkaz o vine. Špecializovaný trestný súd však založil rozsudok o vine aj na výpovedi svedka O. G. a vo vzťahu k svedkom O. G. a A. U. R. W. K. len uviedol, že ich kriminálna minulosť nerobí ich výpovede nedôveryhodnými. Argumentáciu súdu ohľadom výpovede obžalovaného, že advokát, ktorý nesľúbi vybavenie veci na súdoch SR sa k plnomocenstvu nedostane považuje obžalovaný za flagrantné porušenie práva na spravodlivý proces v súvislosti s riadnym odôvodneným rozhodnutia. Špecializovaný trestný súd dokonca považoval osobu O. G. za dôveryhodnú i napriek jeho správaniu na poslednom hlavnom pojednávaní, kde vulgárne nadával senátu

a obhajcovi obžalovaného. Navrhol, aby si Najvyšší súd SR vypočul zvukový záznam z daného pojednávania, aby mal predstavu o dôveryhodnosti svedka O. G..

Ohľadom legality dôkazov získaných prostredníctvom agenta O. G., ustanoveného príkazom Špecializovaného trestného súdu, obžalovaný O. W. L. uviedol, že celé trestné konanie, ako aj obžaloba sú založené na nezákonne získaných a nepravdivých informáciách a skutočnostiach, ktoré sú skreslené, vytiahnuté z kontextu a prispôbené obžalobe. Už zo samotného uznesenia o začatí trestného stíhania a uznesenia o vznesení obvinenia, ako i zo samotnej obžaloby je zrejmé, že trestné stíhanie voči obžalovanému je postavené na informáciách a skutočnostiach získaných v miestnostiach OČTK, Ústave na výkon väzby v Prešove počas návštev medzi obžalovaným ako obhajcom a jeho klientkou A. U. R. W. K., ktoré sa uskutočnili pred začatím trestného stíhania a jednalo sa o rozhovory medzi obhajcom a klientkou. Vzhľadom na uvedenú skutočnosť nemohli byť tieto informácie získané a spracované s poukazom na § 34 ods. 1 veta šiesta Trestného poriadku, § 18 ods. 3 veta druhá zákona č. 221/2006 Z. z. o výkone väzby § 38 ods. 2 veta druhá zákona č. 475/2005 Z. z. o výkone trestu odňatia slobody a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Obžalovaný má za to, že je predpoklad, že podkladom pre vydanie príkazu Špecializovaným trestným súdom boli výlučne informácie podané svedkom O. G.. Uvedený predpoklad odôvodnil obžalovaný tým, že OČTK žiadali o vydanie príkazu na použitie informačno-technických prostriedkov iba päť dní od začatia trestného stíhania, pričom jediným podkladom pre jeho vydanie bola podľa obžalovaného výpoveď svedka O. G. z 18. novembra 2011, ktorú si vyšetrovateľ žiadnym spôsobom neoveroval a nepreoveroval. O. G. je recidivista s psychickou anamnézou, ktorý bol ustanovený ako agent v trestnom konaní voči doposiaľ bezúhonnému človeku, ktorý dlhodobo vykonáva kvalifikovanú právnu prax a pôsobí v oblasti športu ako vysoký funkcionár. Obžalovaný má za to, že je v rozpore so zásadou proporcionality, keď sa na základe výpovede takejto osoby uskutoční odpočúvanie advokáta a považuje dôkazy získané osobou O. G. ako agentom za nezákonné. Konanie zodpovedá doktríne tzv. plodov z otráveného stromu judikovanej napr. v rámci Nálezu Ústavného súdu ČRz 27. marca 2003, sp. zn. IV. ÚS 757/2000, v zmysle ktorého sa prenáša nezákonnosť prvých uznesení z povahy veci na ďalšie uznesenia. Nemožnosť použitia dôkazov získaných za pomoci agenta potvrdzuje judikatúra ESĽP (Ramanauskas proti Litve - rozsudok ESĽP z 5. februára 2008; Teixeira de Castro proti Portugalsku - rozsudok ESĽP z 9. júna 1998, sťažnosť č. 25829/94, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1998-IV). Obžalovaný O. W. L. tvrdí, že inicioval telefonát s O. G. iba jedenkrát, v ostatných prípadoch to bol práve O. G., ktorý inicioval stretnutie s obžalovaným na pokyn polície, čo potvrdil aj samotný O. G. na pojednávaní 4. februára 2015. S poukazom na vyššie uvedenú judikatúru ESĽP je takéto konanie neprípustné. Pochybnosti o legalite ustanovenia svedka O. G. za agenta vyplývajú podľa obžalovaného i z tej skutočnosti, že proti O. G. nie je vedené žiadne trestné konanie, nebolo voči nemu vznesené obvinenie, obvinenie pre činnosť (aktívne zháňal peniaze na údajný úplatok v prospech A. U. R. W. K.), na ktorej sa podieľal od svojho prepustenia na slobodu (od začiatku októbra 2011 do oznámenia týchto skutočností polícii 16. novembra 2011) mu bolo odložené. Uvedené vyplýva aj z výpovede samotného O. G. v prípravnom konaní z 27. septembra 2012, v rámci ktorej uviedol, že nechcel poškodiť A. U. R. W. K. ale obžalovanému JUDr. W. L.. Aj z ďalších výpovedí O. G. vyplýva skutočnosť, že dôvod prečo kontaktoval obžalovaného bolo vedené trestné konanie a potvrdil, že polícia ho inštruovala, aby obžalovaného kontaktoval. OČTK podľa názoru obžalovaného vymenili beztrestnosť O. G. za jeho súčinnosť pri ustanovovaní a pôsobení agenta. Špecializovaný trestný súd nemal nikdy uznať legalitu dôkazu súvisiacu s pôsobením O. G. ako agenta. Obžalovaný poukázal na tzv. agenta provokatéra v súvislosti s nálezom Ústavného súdu ČR z 25. júna 2003, sp. zn. II. ÚS 710/01, z ktorého vyplýva, že je neprípustné, aby polícia navádzala iného na spáchanie trestnej činnosti, posilňovala jeho vôľu trestný čin spáchať, alebo mu akokoľvek pomáhala. V tejto súvislosti obžalovaný poukázal i na rozsudok Najvyššieho súdu SR z 21. júna 2011, sp. zn. Tzo V 5/2001, z ktorého vyplýva, že pokiaľ OČTK vytvorí situáciu so snahou, aby bol trestný čin spáchaný, dokonaný, prípadne rozšírený jeho obsah, pôjde o exces z hraníc a pravidiel, v ktorých sa trestné konanie realizuje a dôkazy z neho získané sú od počiatku nezákonné a v trestnom konaní nepoužiteľné (§ 89 ods. 2 Trestného poriadku). Podľa názoru obžalovaného konanie svedka O. G. ako agenta prekročilo zákonom dovolené hranice a všetky dôkazy obstarané jeho pôsobením ako agentom sú nezákonné a v trestnom konaní nepoužiteľné.

K vysporiadaniu sa s legalitou získaných dôkazov obžalovaný poukázal na druhý zrušujúci rozsudok

Najvyššieho súdu SR z 15. novembra 2017, v ktorom Najvyšší súd SR prikázal Špecializovanému trestnému súdu vypustiť nezákonne získané dôkazy s tým, že na ne nebude prihliadať, zároveň vyslovil, že OČTK 24. novembra 2011 vedeli, že obžalovaný O.. W. L. je obhajcom A.. U. R. W. K. a teda nebol dôvod vzniesť obvinenie až 19. júna 2012, čo obžalovaný považuje za nezákonné a spôsobujúce prierahy v konaní, ktorých dôvodom bolo dokonanie skutku. Špecializovaný trestný súd uvedenú skutočnosť nezohľadnil a ani sa s ňou nevysporiadal. Najvyšší súd SR konštatoval, že svedok O. G. mal byť trestne stíhaný za korupciu (doposiaľ mu nebolo vznesené obvinenie), pretože sa podieľal na zabezpečovaní úplatku pre A.. U. R. W. K. a jej obhajcu. Dokazovaním na hlavnom pojednávaní na Špecializovanom trestnom súde, po vrátení veci Najvyšším súdom SR sa vo vzťahu k overovaniu legality a použiteľnosti dôkazov súvisiac so začatím trestného stíhania (výsluch svedkov O.. A. a X.. A.) nezistila skutočnosť, ktorá by mala vplyv na uvedené závery Najvyššieho súdu SR, práve naopak potvrdilo sa, že postup polície bol neprofesionálny, bez overenia oznámených skutočností. V súvislosti s vyššie uvedeným považuje obžalovaný O.. W. L. všetky dôkazy, ktoré boli obstarané z dôkazných prostriedkov po začatí trestného stíhania, za nelegálne a nepoužiteľné. Špecializovaný trestný súd sa nevysporiadal a ani sa nezaoberal s námietkami obhajoby ohľadom nezákonnosti a použiteľnosti dôkazov. Obžalovaný poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR z 15. júla 202, sp. zn. 5Cdo/106/2010, z ktorého vyplýva, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia nevyžaduje aby súd odpovedal v odôvodnení rozhodnutia na každý argument strany, ak sa však jedná o rozhodujúci argument, vyžaduje sa špecifická odpoveď (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, ; Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994; Georgiadis c. Grécko z 29 mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998). Rovnako upozornil i na nález Ústavného súdu SR z 2. októbra 2013, sp. zn. II ÚS 480/2013, podľa ktorého je súčasťou práva na spravodlivé súdne konanie aj právo na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne odpovie na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, ktoré majú pre vec podstatný význam.

Obžalovaný O.. W. L. sa osobitne v rámci svojho odvolania vyjadril k záveru Špecializovaného trestného súdu o neakceptovaní ospravedlnenia obžalovaného a jeho obhajcu, neumožnil obžalovanému predniesť záverečnú reč a posledné slovo a vyhodnotil jeho ospravedlnenie ako obštrukciu. Obžalovaný ku svojmu odvolaniu priložil lekárske správy, z ktorých vyplýva že bol koncom júna F.Z. a dňa 30. júna 2020 bol lekárom prepustený, pričom podľa lekárskej správy, ktorú obžalovaný predložil Špecializovanému trestnému súdu vyplýva, že nebol schopný podrobiť sa ceste do Pezinka a mal byť v pokoji na lôžku, pretože by to mohlo ohroziť jeho život. Obžalovaný O.. W. L. považuje postup Špecializovaného trestného súdu, ktorým mu odoprel právo predniesť záverečnú reč a posledné slovo, za zásadné porušenie práva na obhajobu. Poukázal aj na to, že nikdy s obhajcom JUDr. Martinom Vasiľom nepopierali, že by o termíne hlavného pojednávania nevedeli, i keď predvolanie bolo obhajcovi zaslané na starú adresu, napriek tomu že bol Špecializovaný trestný súd v písomnostiach upozorňovaný na zmenu jeho adresy. Prílohami k odvolaniu boli SMS správa z 12. augusta 2018, lekárska správa a prepúšťacia správa.

Na základe vyššie uvedených dôvodov obžalovaný O.. W. L. žiadal Najvyšší súd SR, aby zrušil rozsudok Špecializovaného trestného súdu z 6. júla 2020, sp. zn. PK-1T/8/2013 podľa ustanovenia § 321 ods. 1 písm. a), alebo b), alebo c), alebo d) Trestného poriadku, alebo v súhrne viacerých týchto dôvodov a vec vrátil Špecializovanému trestnému súdu, respektíve aby v zmysle ustanovenia § 322 Trestného poriadku rozhodol sám tak, že obžalovaného O.. W. L. spod obžaloby oslobodí.

Špecializovanému trestnému súdu bolo dňa 2. septembra 2020 doručené doplnenie odvolania obžalovaného O.. W. L., v ktorom uviedol, že považuje trestné konania vedené voči jeho osobe za šikanózne a protizákonné, spôsoby a metódy za psychickú likvidáciu jeho osoby, čo spôsobilo zhoršenie jeho zdravotného stavu. Obžaloba je postavená na hrubom porušení zákonov, čo nepriamo potvrdili výpovede príslušníkov policajného zboru na hlavnom pojednávaní 7. augusta 2019 a to konkrétne výpoveď p. B., ktorý pripravoval podklady pre vyšetrovateľa p. A., nepreveril trestné oznámenie podané O. G., a na základe pokynu nadriadených navrhli trestné stíhanie. Ďalej obžalovaný namieta, že Špecializovaný trestný súd ignoroval pokyny odvolacieho súdu a vo svojich rozsudkoch ignoroval argumenty obhajoby týkajúce sa preukazovania legality dôkazov a odstránenia dôkazov získaných

nezákonným spôsobom. Špecializovaný trestný súd vplyvom neobjektívneho článku Denníka N porušil ustanovenie § 321 ods. 1 Trestného poriadku, pretože nerešpektoval právny názor odvolacieho súdu. Článok z Denníku N, v ktorom bolo uvedené, že 6. júla 2020 sa očakáva záverečné rozhodnutie senátu O.. D., je podľa obžalovaného jasným dôkazom, že tento článok bol na objednávku, mal zdiskreditovať odvolací súd a povýšiť senát O.. D. nad všetky súdne orgány. Predseda senátu Špecializovaného trestného súdu využil uvedený článok, aby obžalovaného tretíkrát odsúdil za E., čo nespáchal. Senát Špecializovaného trestného súdu ignoroval ospravedlnenie z účasti na hlavnom pojednávaní konanom 6. júla 2020 a návrh prokurátora so súhlasom obhajcu na preverenie zdravotného stavu obžalovaného pribratím súdneho znalca bez preštudovania lekárskej správy zmietol. Uvedený postup považuje obžalovaný za protizákonný, protiústavný a nerešpektujúci právo na spravodlivý súdny proces. Z repliky predsedu senátu O.. D.: „My tu nie sme preto, aby sme oslobodzovali, ale preto, aby sme trestali.“, je podľa obžalovaného zrejmé, že ho odsúdil už na začiatku súdneho konania. Obžalovaný O.. W. L. alej namietal, že Špecializovaný trestný súd nazerá na otázku protiprávnosti dvojakým spôsobom, pretože svedok O. G. rušil hlavné pojednávanie, ktoré sa uskutočnilo 19. septembra 2019, používal vulgarizmy, urážky a vyhrážky voči osobe obhajcu JUDr. Martina Vasiľa a voči sudcom. Špecializovaný trestný súd i napriek uvedenému považoval svedka O. G. za dôveryhodného a to i napriek tomu, že bol 28-krát súdne trestaný. Zároveň obžalovaný v doplnení k svojho odvolania uviedol, že jeho zdravotný stav, ktorý si vyžiadal operatívny zákrok, nemožno považovať za obštrukciu z dôvodu marenia vyhlásenia rozsudku a považuje za absurdné, že Špecializovaný trestný súd sa miesto jeho zdravotného stavu zaoberal počtom pracovísk, ktoré má ako advokát zapísaných. Súčasťou trestného spisu je aj vyšetrenie obžalovaného na detektore lži, v rámci ktorého sa preukázalo, že trestný čin nespáchal. Obžalovaný O.. W. L. v závere svojho písomného podania uviedol, že senát Špecializovaného trestného súdu mu spôsobil vážnu ujmu na zdraví a obmedzil výkon profesie a zároveň žiadal Najvyšší súd SR, aby rozhodol s konečnou platnosťou.

Prokurátor Úradu Špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „prokurátor“) sa k odvolaniu obžalovaného vyjadril písomným podaním doručeným Špecializovanému trestnému súdu 3. septembra 2020. Uviedol, že považuje odvolanie za nedôvodné, Špecializovaný trestný súd podľa jeho názoru počas rozsiahleho dokazovania vykonal všetky do úvahy prichádzajúce dôkazy, ktoré vyhodnotil a prijal správne právne závery. Rozsudok Špecializovaného trestného súdu je vecne správny a zákonný a prípravné konanie bolo vykonané v súlade so zákonom. K podozreniam o obštrukciách zo strany obžalovaného prokurátor uviedol, že tieto vznikli na základe opakovane predkladaných dokladov o pracovnej neschopnosti zo strany obžalovaného a jeho nemožnosti zúčastniť sa jednotlivých termínov hlavného pojednávania. Zo stránky Slovenskej advokátskej komory vyplýva, že obžalovaný O.. W. L. vykonáva advokátsku prax na piatich rôznych miestach a zároveň prokurátor predložil správu vyšetrovateľky policajného zboru z 25. augusta 2020, podľa ktorej sa obžalovaný v období od 24. februára 2020 do 10. júla 2020 osobne zúčastňoval advokátskych úkonov. K dnešnému dňu má už obžalovaný O.. W. L. uvedené iba jedno pracovisko. Dané skutočnosti nasvedčujú tomu, že obžalovaný nemá také zdravotné problémy, ktoré by bránili účasti na jednotlivých termínoch hlavného pojednávania, skôr odrážajú jeho snahu oddialiť rozhodnutie. Prokurátor navrhol, aby Najvyšší súd SR odvolanie obžalovaného O.. W. L. podľa § 319 Trestného poriadku ako nedôvodné zamietol.

Špecializovanému trestnému súdu bolo doručené vyjadrenie obžalovaného k podaniu prokurátora z 11. septembra 2020 v ktorom uviedol, že v plnom rozsahu trvá na podanom odvolaní a na jeho doplnení. Považuje postup prokurátora za absurdný, nespojitelný s právnou istotou a hrubo porušujúci zákonnosť. V súdnom konaní bolo Špecializovanému trestnému súdu doručených niekoľko vyjadrení ošetrovateľských lekárov a lekárskeho zboru, z ktorých je objektívne možné zhodnotiť, či bol obžalovaný spôsobilý účasti na termínoch hlavného pojednávania. Prokurátor tak vnáša do súdneho konania svoj názor bez reálneho preukázania. Obžalovaný vo svojom vyjadrení opísal priebeh a jeho účasť na jednotlivých termínoch v ktorých sa uskutočňovalo hlavné pojednávanie a opätovne poukázal na pojednávanie zo 6. júla 2020, kedy Špecializovaný trestný súd vyhlásil rozsudok i napriek riadnemu a včasnemu ospravedlneniu obžalovaného. Obžalovaný uviedol, že nemá záujem vytvárať obštrukcie, ktoré by predlžovali už i tak dlhé roky vedené trestné konanie. K vyjadreniu prokurátora, že sa obžalovaný v období od 24. februára 2020 do 10. júla 2020 zúčastňoval úkonov ako advokát, obžalovaný uviedol, že to nemá nič spoločné s

obštrukciami v jeho trestnej veci. Prokurátor nezohľadnil závažné zhoršenie zdravotného stavu obžalovaného a zákrok, ktorý musel podstúpiť. Obžalovaný považuje vyjadrenie prokurátora za spôsob, ktorým chcel oddialiť rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, pričom na poslednom hlavnom pojednávaní zhodne s obhajcom obžalovaného navrhol previerku jeho zdravotného stavu. K predmetnému vyjadreniu priložil obžalovaný správu jeho ošetrojúceho lekára z oblasti kardiológie, aby Najvyššiemu súdu SR objasnil, že k obštrukciám z jeho strany nedochádzalo a ani nedochádza. Naopak zo strany prokurátora ako i Špecializovaného trestného súdu dochádzalo dlhodobo k hrubému porušovaniu zákonnosti a pošliapavaniu ústavných práv. Obžalovaný opätovne žiadal Najvyšší súd SR, aby rozhodnutie Špecializovaného trestného súdu zo 6. júla 2020, PK-1T/8/2013 podľa § 321 ods. 1 písm. a) až d) Trestného poriadku zrušil, respektíve v zmysle § 322 Trestného poriadku sám vo veci rozhodol tak, že obžalovaného spod obžaloby oslobodí.

Obžalovaný O.. W. L. prostredníctvom obhajcu JUDr. Martina Vasiľa doručil Špecializovanému trestnému súdu ďalšie vyjadrenie k vyjadreniu prokurátora zo 14. septembra 2020 v ktorom uviedol, že závery prokurátora o obštrukciách obžalovaného v rámci trestného konania sú nesprávne. Závery deklarované prokurátorom sú v zjavnom rozpore so správou, ktorá má potvrdzovať, že obžalovaný nemal v sledovanom období také zdravotné ťažkosti, ktoré by mu bránili v účasti na termínoch hlavného pojednávania. Obžalovaný ďalej poukázal na svoje odvolanie, v ktorom uviedol, že Špecializovaný trestný súd neakceptoval jeho ospravedlnenie z termínu hlavného pojednávania, ktoré sa uskutočnilo dňa 6. júla 2020 a v odvolaní sa nezoberal ospravedlneniami z predošlých pojednávania. Z lekárskej správy vyplýva, že obžalovaný koncom júna 2020 Z., dňa 30. júna 2020 bol prepustený a dňa 6. júla 2020 nebol schopný absolvovať dlhú cestu do Pezinka. Uvedené skutočnosť potvrdzuje i správa Krajského súdu v Prešove predložená prokurátorom, z ktorej vyplýva, že 2. júla 2020 bol obžalovaný na verejnom zasadnutí konanom na Okresnom súde Prešov ako obhajca zastúpený koncipientom Mgr. Marekom Hutníkom. Rovnako z ostatných dožiadaní krajských súdov a okresných súdov vyplýva, že v období od 1. júla 2020 do 10. júla 2020 nevykonával žiadnu advokátsku činnosť.

Odvolanie obžalovaného O.. W. L. spolu s trestným spisom boli odvolaciemu súdu predložené na rozhodnutie dňa 16. septembra 2020.

Najvyššiemu súdu SR bolo dňa 25. septembra 2020 doručené doplnenie odvolania obžalovaného O.. W. L. z 21. septembra 2020, v ktorom žiadal odvolací súd, aby sa zoberal legalitou dôkazov, ktoré boli získané prostredníctvom agenta O. G. v súvislosti s tým, že Najvyšší súd SR vo svojom uznesení z 15. novembra 2017 konštatoval, že agent sa nemohol správať provokačne a ak sa tak stalo ide o nezákonný dôkaz a všetky z toho získané dôkazy sú nezákonné. Obžalovaný žiadal odvolací súd aby vyhodnotil postup OČTK, ktoré vymenili trestnosť svedka O. G. za trestné stíhanie obžalovaného, aby sa vyjadril, či bolo ustanovenie O. G. za agenta zákonné, či bol O. G. ustanovený za agenta len pre to, aby ochránil seba a svoje záujmy a zároveň aby posúdil, že Špecializovaný trestný súd neakceptoval jeho a obhajcove riadne a včasné ospravedlnenia. Obžalovaný má za to, že bolo povinnosťou OČTK prešetrit činnosť O. G. v súvislosti s jeho aktívnou činnosťou vo vzťahu k S.. U. R. W. K.. Obžalovaný opätovne namietal, že Špecializovaný trestný súd sa nevysporiadal s námietkami ohľadom zákonnosti, použiteľnosti a validity dôkazov i napriek tomu, že tieto nedostatky skritizoval Najvyšší súd SR. V závere svojho podania obžalovaný žiadal odvolací súd, aby rozhodol bez zbytočného odkladu, nakoľko Špecializovaný trestný súd závažným spôsobom porušil jeho základné ľudské práva a slobody a jeho zdravotný stav sa v priebehu konania zhoršil, o čom doložil aktuálnu lekársku správu.

Dňa 1. apríla 2021 bolo odvolaciemu súdu doručené písomné podanie obžalovaného O.. W. L. v ktorom zreprodukoval svoje štúdium na Právnickej fakulte Univerzity Z. O.W. v Košiciach, členstvo v odborných orgánoch Univerzity Z. O.W. v Košiciach, pôsobenie v mládežníckej organizácii na fakulte, v Slovenskej basketbalovej asociácii, ako i športového zväzu a výkonu advokátskej činnosti. Žiadal Najvyšší súd SR, aby sa oboznámil s úkonmi, ktoré vykonal vyšetrovateľ p. A. v súvislosti s úradným záznamom spísaným p. A.. Obžalovaný považuje svedkov A. a A. za zaujatých a tvrdí, že sami sa priznali, že pri vyšetrowaní nepreverovali pravdivosť informácií, úkony v rámci vyšetrowania vykonávali na základe pokynov nadriadených funkcionárov a bez preverenia trestného oznámenia navrhli

ustanovenie O. G. ako agenta. Špecializovaný trestný súd na uvedené skutočnosti neprihliadol, na hlavnom pojednávaní toleroval vulgárne správanie svedka O. G. a jeho výpoveď vyzdvihol na úroveň dôveryhodného svedka. Obžalovaný opätovne poukazoval na kriminálnu minulosť svedkov O. G. a A.. U. R. W. K.. Prílohou predmetného písomného podania bol list p. O. S. z 12. júna 2017, z ktorého má vyplývať, že svedkyňa A.. U. R. W. K. sa po prepustení z výkonu trestu podieľala na podvodoch s nehnuteľnosťami.

+ + +

Najvyšší súd SR ako súd odvolací sa v zmysle § 316 ods. 1 Trestného poriadku zaoberal splnením formálnych podmienok pre podanie odvolania v posudzovanom prípade, pričom v tejto súvislosti zistil, že odvolanie obžalovaného O.. W. L. bolo podané oprávnenou osobou v súlade s ustanovením § 307 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, na zákonom stanovenom mieste a v zákonom stanovenej lehote podľa § 309 ods. 1 Trestného poriadku, odvolanie spĺňa obsahové náležitosti vyplývajúce z § 311 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku a zároveň do času rozhodovania na odvolacom súde nedošlo k výslovnému vzdaniu sa odvolania alebo k opätovnému podaniu odvolania, ktoré by bolo predtým výslovné vzaté späť v zmysle § 312 Trestného poriadku.

Postupujúc v intenciách § 316 ods. 3 Trestného poriadku, t. j. ešte pred meritórnym skúmaním zákonnosti a odôvodnenosti napadnutých výrokov rozsudku ako aj správnosti postupu konania, ktoré im predchádzalo v rozsahu podľa § 317 Trestného poriadku, Najvyšší súd SR ex officio skúmal, či v posudzovanom prípade nedošlo k niektorému zo závažných procesných pochybení vymedzených taxatívnym výpočtom v § 316 ods. 3 písm. a) až c) Trestného poriadku, ktorých intenzita by mohla naplňať obsahový rámec dovolacích dôvodov uvedených v ustanovení § 371 ods. 1 Trestného poriadku.

Podľa § 316 ods. 3 písm. c) Trestného poriadku odvolací súd zruší napadnutý rozsudok a vec vráti súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol, ak zistí, že hlavné pojednávanie bolo vykonané v neprítomnosti obžalovaného, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky.

Podľa § 371 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak hlavné pojednávanie alebo verejné zasadnutie bolo vykonané v neprítomnosti obvineného, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky.

Z obsahu preloženého spisu má Najvyšší súd SR za preukázané, že Špecializovaný trestný súd učil termín hlavného pojednávania na 6. júla 2020 (zväzok č. 7, č. l. 1500 spisu). Obžalovaný O.. W. L. prostredníctvom svojho obhajcu JUDr. Martina Vasil'a doručil Špecializovanému trestnému súdu dňa 29. júna 2020 žiadosť o ospravedlnenie neúčasti na hlavnom pojednávaní z dôvodu pracovnej neschopnosti a náhleho zhoršenia zdravotného stavu. Zároveň uviedol, že nesúhlasí s konaním hlavného pojednávania v jeho neprítomnosti a to z dôvodu, že má záujem predniesť súdu pripravenú záverečnú reč (zväzok č. 7, č. l. 1502 spisu). K ospravedlneniu a žiadosti o odročenie hlavného pojednávania priložil potvrdenie od kardiológa A.. X. E. z 26. júna 2020, ktorý skonštatoval zdravotný stav obžalovaného a vzhľadom na zhoršenie zdravotného stavu O.. W. L. neodporučil jeho účasť na hlavnom pojednávaní na Špecializovanom trestnom súde jednak dňa 6. júla 2020 ale ani počas najbližších 2 - 4 mesiacov, pretože by takáto účasť mohla ohroziť jeho životné funkcie (zväzok č. 7, č. l. 1503 spisu). Prílohou bolo i potvrdenie o dočasnej pracovnej neschopnosti od praktickej lekárky pre dospelých A.. K. E. z 26. júna 2020 (zväzok č. 7, č. l. 1504 spisu) a lekárska správa od praktickej lekárky pre dospelých A.. K. E. 26. júna 2020 z ktorej vyplýva, že O.. W. L. neodporučila zúčastniť sa súdneho pojednávania minimálne po dobu jedného roka, pretože by mohli byť ohrozeného životné funkcie (zväzok č. 7, č. l. 1506 spisu).

Zo zápisnice o hlavnom pojednávaní zo 6. júla 2020 (zväzok č. 8, č. l. 1511 - 1515 spisu) Najvyšší súd SR zistil, že obžalovaný O.. W. L. a jeho obhajca JUDr. Martin Vasil' neboli na hlavnom pojednávaní prítomní. Prítomní boli druhý obhajca obžalovaného JUDr. Dušan Ivan a prokurátor. Špecializovaný trestný súd na začiatku hlavného pojednávania oboznámil ospravedlnenie neprítomnosti obžalovaného a

žiadosť o odročenie hlavného pojednávania, ako i lekárske potvrdenia a zobrazenie advokáta O.. W. L. zo stránky Slovenskej advokátskej komory. Následne prokurátor navrhol preverenie zdravotného stavu obžalovaného, s čím súhlasil i prítomný obhajca obžalovaného JUDr. Dušan Ivan. Prokurátor ďalej navrhol Špecializovanému trestnému súdu zväžiť preverenie, či advokátske kancelárie obžalovaného O.. W. L. reálne vykonávajú činnosť. Špecializovaný trestný súd po krátkej porade senátu prijal uznesenie podľa § 252 ods. 2 Trestného poriadku, ktorým rozhodol o vykonaní hlavného pojednávania v neprítomnosti obžalovaného O.. W. L. a vyhlásil rozsudok.

Po zohľadnení všetkých vyššie uvedených skutočností dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že odvolaním napadnutý rozsudok je výsledkom konania, v ktorom sa nepostupovalo v súlade s relevantnými ustanoveniami Trestného poriadku.

Podľa § 252 ods. 2 Trestného poriadku v neprítomnosti obžalovaného môže súd hlavné pojednávanie vykonať len ak má za to, že vec možno spoľahlivo rozhodnúť a účel trestného konania dosiahnuť aj bez prítomnosti obžalovaného a pritom

- a) obžaloba bola obžalovanému riadne doručená a obžalovaný bol na pojednávanie riadne a včas predvolaný,
- b) obžalovaný mal možnosť vyjadriť sa o skutku, ktorý je predmetom obžaloby, pred orgánom činným v trestnom konaní a boli dodržané ustanovenia o vyšetrovaní alebo skrátenom vyšetrovaní a obvinený bol upozornený na možnosť preštudovať spis a urobiť návrhy na doplnenie vyšetrovania alebo skráteného vyšetrovania,
- c) obžalovaný bol na možnosť vykonať hlavné pojednávanie v jeho neprítomnosti upozornený,
- d) obhajca obžalovaného, ktorý je pozbavený spôsobilosti na právne úkony alebo ktorého spôsobilosť na právne úkony je obmedzená, vyhlási, že netrvá na osobnom výsluchu obžalovaného.

Podľa § 252 ods. 3 Trestného poriadku hlavné pojednávanie v neprítomnosti obžalovaného nemožno konať, ak je vo väzbe alebo vo výkone trestu odňatia slobody alebo ak ide o trestný čin, na ktorý zákon ustanovuje trest odňatia slobody, ktorého horná hranica prevyšuje desať rokov. To neplatí, ak obžalovaný výslovne odmietol účasť na hlavnom pojednávaní alebo výslovne požiadal, aby sa hlavné pojednávanie konalo v jeho neprítomnosti.

Podľa § 120 ods. 2 Trestného poriadku v prípade ospravedlnenej neúčasti obvineného na úkone orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu zo zdravotných dôvodov je obvinený povinný predložiť vyjadrenie ošetrujúceho lekára, že mu jeho zdravotný stav neumožňuje účasť na úkone, na ktorý bol predvolaný, bez ohrozenia života alebo závažného zhoršenia zdravotného stavu alebo z dôvodu nebezpečenstva rozšírenia nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby.

V kontexte citovaných ustanovení sa žiada najprv vo všeobecnej rovine podotknúť, že prítomnosť obžalovaného na hlavnom pojednávaní je zákonným pravidlom, pretože ako strane trestného konania jej prináležia významné procesné práva, ktoré môže v plnej miere uplatniť najmä na hlavnom pojednávaní. Medzi tie najdôležitejšie sa radí aj právo predkladať a navrhovať dôkazy, právo záverečnej reči a posledného slova. Využitie týchto práv môže byť skutočne naplnené iba za prítomnosti obžalovaného na hlavnom pojednávaní. Za určitých okolností má súd možnosť vykonať hlavné pojednávanie aj v neprítomnosti obžalovaného, avšak na takýto postup musia byť splnené všetky zákonom predpísané materiálne ako aj formálne podmienky, ktoré minimalizujú negatívny dopad na spravodlivý súdny proces vyvolaný absenciou osoby, voči ktorej sa trestné konanie vedie. Rešpektovanie a dodržiavanie zákona (§ 252 Trestného poriadku) je preto v tomto ohľade bezpodmienečne nutné.

V prejednávanej veci obžalovaný O.. W. L. prostredníctvom svojho obhajcu JUDr. Martina Vasiľa ospravedlnil svoju neúčasť na hlavnom pojednávaní, ktoré bolo nariadené na deň 6. júla 2020 o 10:00 hod. a to z dôvodu pracovnej neschopnosti a zhoršenia zdravotného stavu. Obžalovaný zároveň uviedol, že nesúhlasí s konaním hlavného pojednávania v jeho neprítomnosti, pretože má záujem na prednesení pripravenej záverečnej reči. Zhoršenie zdravotného stavu zdokladoval dvomi lekáorskými správami (od

kardiológa a praktickej lekárky pre dospelých) a doložil i potvrdenie o dočasnej pracovnej neschopnosti. Z oboch obžalovaným doložených lekárske správ vyplýva, že jeho účasť na termíne hlavného pojednávania dňa 6. júla 2020 by mohla ohroziť jeho životné funkcie. Obžalovaný O.. W. L. k svoju odvolaniu z 26. augusta 2020 priložil prepúšťaciu správu Y. z 30. júna 2020 z ktorej vyplýva, že obžalovaný bol v dňoch 29. júna 2020 - 30. júna 2020 hospitalizovaný na D..

Najvyšší súd SR má za to, že obžalovaný O.. W. L. sa z neúčasti na hlavnom pojednávaní dňa 6. júla 2020 ospravedlnil riadne a včas, zároveň Špecializovanému trestnému súdu predložil dve lekárske správy, z ktorých vyplýva, že mu jeho zdravotný stav neumožňoval účasť na hlavnom pojednávaní bez ohrozenia života alebo závažného zhoršenia zdravotného stavu. Rovnako tak z prepúšťacej správy z 30. júna 2020, ktorú obžalovaný priložil k svoju odvolaniu vyplýva, že iba 7 dní pred konaním nariadeného hlavného pojednávania obžalovaný absolvoval zákrok na W. Obžalovaný O.. W. L. v rámci svojho ospravedlnenia uviedol, že nesúhlasí s konaním hlavného pojednávania v jeho neprítomnosti a prízvukoval, že má záujem na prednesení záverečnej reči.

Ako už bolo vyššie uvedené právo záverečnej reči a posledného slova sú jedným zo základných práv obžalovaného a môžu byť skutočne naplnené iba za prítomnosti obžalovaného na hlavnom pojednávaní. Obžalovaný O.. W. L. vyslovene vyjadril svoj záujem na prednesení záverečnej reči, avšak v jeho účasti na termíne hlavného pojednávania dňa 6. júla 2020 mu zabránili závažné zdravotné ťažkosti, ktoré podľa názoru odvolacieho súdu dostatočným spôsobom zdokladoval.

Pozornosti odvolacieho súdu neunikla ani tá skutočnosť, že samotný prokurátor na hlavnom pojednávaní dňa 6. júla 2020 navrhol Špecializovanému trestnému súdu preveriť zdravotný stav obžalovaného O.. W. L., s čím súhlasil i obhajca obžalovaného JUDr. Dušan Ivan. Zároveň prokurátor navrhol, aby Špecializovaný trestný súd zväzil preverenie, či advokátske kancelárie obžalovaného reálne vykonávajú činnosť. Špecializovaný trestný súd neakceptujúc ospravedlnenie obžalovaného, nerešpektujúc jeho právo na prednesenie záverečnej reči a posledného slova, bez preverenia jeho zdravotného stavu, ako i preverenia, či reálne obžalovaný vykonáva činnosť v advokátskych kanceláriách konal v jeho neprítomnosti a vyhlásil rozsudok.

Najvyšší súd SR sa nestotožnil s názorom Špecializovaného trestného súdu, že sa jedná zo strany obžalovaného O.. W. L. o obštrukciu, operáciu srdca len 7 dní pred konaním hlavným pojednávaním možno asi ťažko považovať za obštrukciu, najmä keď obžalovaný by musel cestovať na hlavné pojednávanie z Košíc do Pezinka a teda že jeho konanie smeruje k zabráneniu vyhlásenia rozsudku a ani s tým konštatovaním, že nepovažuje záujem obžalovaného na prednesení záverečnej reči za reálny.

Odvolací súd má za to, že predmetné hlavné pojednávanie nemalo byť vykonané, a teda ak na ňom Špecializovaný trestný súd vyhlásil aktuálne napadnutý rozsudok, obral tým obžalovaného o jeho významné obhajovacie práva.

Zistené procesné pochybenie je možné napraviť len v konaní pred súdom prvého stupňa, a preto Najvyšší súd SR, ako súd odvolací podľa § 316 ods. 3 písm. c) Trestného poriadku, zrušil odvolaním napadnutý rozsudok Špecializovaného trestného súdu zo 6. júla 2020, sp. zn. PK-1T/8/2013 a vec Špecializovanému trestnému súdu vrátil, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol. V prípade, ak by odvolací súd ignoroval takéto procesné pochybenie, mohlo by to viesť k naplneniu dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku.

S ohľadom na uvedený dôvod zrušenia napadnutého rozsudku, Najvyšší súd SR neuplatnil svoje prieskumné oprávnenie v rozsahu vymedzenom ustanovením § 317 Trestného poriadku, a preto v tomto štádiu konania nemohol zaujať ani žiadne stanovisko k obžalovaným uplatneným odvolacím námietkam, pretože zrušením prvostupňového rozsudku sa opäť otvoril priestor na prípadné doplnenie dokazovania a vysporiadanie sa s obhajobou obžalovaného, V tomto štádiu konania by stanovisko odvolacieho súdu bolo predčasné a aj nezákonné.

V novom konaní bude Špecializovaný trestný súd povinný odstrániť zistené porušenie zákona v neprospech obžalovaného tým spôsobom, že opätovne určí termín hlavného pojednávania, na ktorý riadne a včas predvolá procesné strany a poskytne tak priestor obžalovanému O.. W. L. na prednesenie záverečnej reči a posledného slova. V prípade potreby a opakovaných ospravedlnení obžalovaného založených na jeho zdravotnom stave musí Špecializovaný trestný súd preveriť, či zdravotný stav obžalovaného reflektuje ním predkladané lekárske správy a potvrdenie o dočasnej pracovnej neschopnosti pribratím znalca z odboru zdravotníctva a farmácie podľa § 142 ods. 1 Trestného poriadku.

Až po takto riadne vykonanom hlavnom pojednávaní bude môcť Špecializovaný trestný súd vo veci opätovne rozhodnúť, rešpektujúc pritom v súlade s § 327 ods. 1 Trestného poriadku závery vyslovené uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 14. apríla 2021, sp. zn. 3To/11/2020. Okrem toho bude Špecializovaný trestný súd povinný primerane sa zaoberať aj obhajobnými výhradami obžalovaného, ktoré v konaní prednesie. Minimálne z obsahu jeho odvolania vyplývajú konkrétne námietky, ktoré atakujú dôkaznú situáciu v posudzovanej veci.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je sťažnosť prípustná.